



ОБЩИНА

ИВАНОВО

www.ivanovo.bg

7088 с. Иваново, Област Русе, ул. "Олимпийска" 75
тел.: 08116/22-53, факс: 08116/28-70, e-mail: obshchina@ivanovo.bg

Изх. № 08-07-35 / 2502 2026 г.

ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ –
ИВАНОВО

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА
ОТ ГЕОРГИ МИЛАНОВ –
КМЕТ НА ОБЩИНА ИВАНОВО

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ с. ИВАНОВО, обл. Русе	
Регистрационен индекс и дата	
80	25.02.2026
Срок за изпълнение:	

ОТНОСНО: Приемане на Отчет за изпълнението на Програмата за развитие на туризма в община Иваново за 2025 г.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

На основание чл. 12, т. 1 от Закона за туризма, Ви представям изготвения Отчет за изпълнението на Програмата за развитие на туризма в община Иваново за 2025 г.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 23 и ал. 2, във връзка с чл. 27, ал. 3 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА), чл. 12, т. 1 от Закона за туризма (ЗТ), предлагам Общински съвет – Иваново да приеме следното:

РЕШЕНИЕ:

ПРИЕМА Годишен отчет за изпълнението на Програмата за развитие на туризма в община Иваново за 2025 г.

Приложение: Годишен отчет за изпълнението на Програмата за развитие на туризма в община Иваново за 2025 г.

ВНОСИТЕЛ:

ГЕОРГИ МИЛАНОВ

Кмет на Община Иваново,
Област Русе





ОБЩИНА

ИВАНОВО

7088 с. Иваново, Област Русе, ул. "Олимпийска" 75
тел.: 08116/22-53, факс: 08116/28-70, e-mail: obshtina@ivanovo.bg

ОДОБРЯВАМ:
ПЛАМЕН ДОНЧЕВ
Председател на КСВТОИ

ОТЧЕТ
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА
В ОБЩИНА ИВАНОВО 2025 г.



I. ВЪВЕДЕНИЕ

С Решение № 234 по Протокол № 21/23.01.2025 г. на Общински съвет- Иваново е приета Програма за развитие на туризма в Община Иваново.

Главната цел на Програмата е устойчиво развитие на туризма и приоритетни действия за утвърждаване на община Иваново като разпознаваема туристическа дестинация със запазена природна среда и богато културно наследство.

Програмата за развитие на туризма в Община Иваново за 2025 година се приема на основание чл. 11 и чл. 12 от Закона за туризма (ЗТ) и е изготвена в съответствие с приоритетите на Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма в Република България за 2014 – 2030 г., с приоритетите на Стратегия за устойчиво развитие на туризма в област Русе 2020-2030 г., План за развитие на туризма в Община Иваново в изпълнение на Стратегия за устойчиво развитие на туризма в Област Русе 2020-2030 и Плана за интегрирано развитие на Община Иваново за периода 2021 - 2027 г. и въз основа на местните туристически ресурси и потребности.

Туризмът е идентифициран като един от основните приоритети в развитието на общината и това среща широка подкрепа, както на обществеността, така и на местната и държавната власт.

Туристическите основополагаща, дадености са генетична предпоставка за развитието на туризма в Община Иваново.

Районът има богато разнообразие от забележителности, природни културни и исторически паметници, автентични традиции и обичаи и гостоприемно население, които са важна предпоставка за развитие на различни форми на туризъм.

Разработената програма има за цел да осигури трайна конкурентоспособност на община Иваново като туристическа дестинация, използвайки благоприятното ѝ местоположение. Изпълнението на заложените в нея мерки трябва да доведе до повишаване качеството на туристическите услуги, разнообразяване на предлагането и по-добра разпознаваемост на дестинацията с цел устойчивото развитие на туризма. Община Иваново повишава своята конкурентоспособност чрез оптимално използване на природните богатства, съхраняването на социалната и културна автентичност, културно-историческо наследство и ценности на общността.

Настоящият отчет представя постигнатия напредък в развитието на туристическия сектор в общината, степента на изпълнение на планираните мерки и резултатите от тяхната реализация. Оценката на изпълнението на Програмата се извършва по посочения в нея набор от измерими показатели.

Основни цели на програмата за развитие на туризма през 2025 г.:

1. Количествени цели – показатели отчитащи пренощували лица, брой нощувки и посетители на туристически обекти и културни институции, както и чрез други статистически отчети:
 - Брой туристи, посетили община Иваново (включително чуждестранните туристи);
 - Брой на посетителите на туристически обекти и културните институции;
 - Брой посетители на събитията от културния и спортен календар на община Иваново;

- Брой на нощувките в местата за настаняване и брой нощувки на пренощуващите лица.

2. Качествени цели – в програмата са разработени действия за:

- Повишаване на разпознаваемостта и привлекателността на туристическа дестинация Иваново чрез предлагане на разнообразен туристически продукт;
- Повишаване на информираността и обществената ангажираност на жителите на община Иваново и постигане на взаимодействие между ангажираните в туристическия бранш бизнес субекти за утвърждаване на Иваново като привлекателна туристическа дестинация;
- Повишаване на качеството на предоставяните услуги в Туристически информационен център, стимулиране на взаимодействието между културните институции, с цел увеличаване на капацитета за участие в програми за насърчване на културата, творчеството и образованието в различни области;
- Повишаване на качеството на предоставяне на туристически услуги чрез онлайн платформи и социални мрежи.

Мониторингът на прилаганата политика за развитие на туризма в община Иваново засяга следните аспекти:

- икономичност на извършваните дейности в съответствие с добрите административни принципи и управленски практики;
- ефикасност на използваните финансови, човешки, технически и други ресурси, включително оценяване на мерките за изпълнение на мониторинга и прилаганите процедури за преодоляване на констатирани недостатъци;
- ефективност по отношение постигането на целите на програмата и оценка на действителните резултати и въздействия в сравнение с очакваните.

Главната цел на Програмата е устойчиво развитие на туризма и приоритетни действия за утвърждаване на община Иваново като разпознаваема туристическа дестинация със запазена природна среда и богато културно наследство.

Културно-историческо наследство на Община Иваново

Културно-историческото наследство е фактор за социално-икономическото развитие на Община Иваново, като ценен ресурс на туризма – един от основните стълбове на местната икономика.

Със своята културна и научна стойност и обществена значимост се отличават религиозните обекти от Първа и Втора българска държава и възрожденски такива. Особено впечатляващи са скалните манастири, църкви и отделни отшелнически килии, изсечени високо в скалите, които през периода X - XIV век превръщат долината на река Русенски Лом и притоците в прочут православен резерват.

Друга забележителност е средновековният град Червен, както и крепостите изградени край река Дунав и във вътрешността.

Най-изявените обекти на територията на общината са двата национални археологически резервата (НАР) „Скалните църкви при с. Иваново“ и „Средновековен град Червен“. Декларирани обекти са военните паметници и паметните плочи, издигнати

по повод Руско-турската освободителна война 1877 – 1878 г. и участието на България във войните.

Общият брой археологически обекти на територията на Община Иваново, включени в „Справка на регистрираните археологически обекти на територията на община Иваново“ са 131, без тези на селата Сваленик и Церовец.

Преобладаващата част от археологическите ценности са разположени извън границите на населените места.

С Решение на МС от 1997 г., „Скални църкви край с. Иваново“, и прилежащият им терен са обявени за Национален археологически резерват с определени граници. Стенописите в скалните църкви край с. Иваново са включени в листата на световното културно и природно наследство.

В шест храма са запазени в различна степен стенописи, характерни за българското изкуство през XIII – XIV век. През 60-те години на XIV век е изграден последният манастирски комплекс на левия бряг на река Русенски Лом около „Църквата“ („Св. Богородица“), създадена с дарения на Цар Иван Александър и царица Теодора. Църквата е изсечена на около 20 м от основата на почти вертикален скален масив.

Църквата е била изцяло изписана от търновски майстори. Върху северната стена на притвора, до входа на църквата са изписани ктиторските портрети.

Ярък пример на комплексно оформен исторически обект е „Средновековен град Червен“ и принадлежащият му терен, които са археологически резерват. От IX век Червен е център на епископия, а от 1235 г. е седалище на средновековната Червенска митрополия.

На територията на Община Иваново са запазени обекти на архитектурно-строителни и недвижими културни ценности от различни периоди.

Най-голямата част от тях са от епохата на българското Възраждане и след Освобождението 1878 г. – жилищни, обществени и такива, свързани с местния стопанския живот и бит.

Декларирани архитектурно-строителни обекти има в землищата на селата Кошов, Нисово, Пиргово, Сваленик, Табачка, Тръстеник, Церовец, Червен и Щръклево. Най голям е броят на обектите в селата Сваленик и Тръстеник.

Туристически ресурси

Територията на общината е екологично чист район, който предлага възможности за развитие на екологичен туризъм, а също така и на рекреативен и селски туризъм. Богатството от културни паметници, традиции и събития предоставят свързан с популяризиране на традиционните български занаяти.

Обновените спортни обекти и съоръжения, разположени в община Иваново дават възможности за развитието на спортния туризъм, а климатичните особености на региона и осъществяване на културнопознавателен туризъм и туризъм.

Защитени територии, Защитени зони : Защитени територии по ЗЗТ, разположени в границите на община Иваново са:

- Част от територията на Природна забележителност „Орлова чука” (код в регистъра 36) с цел: опазване на пещера. Обявена е със заповед № 2810/10.10.1962 год. на министъра на горите и горската промишленост с обща площ 80 ха. Впоследствие със заповеди от 2007 и 2009 г. е актуализиран режимът на дейности и площта ѝ е увеличена, от които 27.88 ха са на територията на община Иваново.;

- Природна забележителност „Дикили таш” (код в регистъра 208) с цел опазване на скално образувание. Обявена е със заповед № 707/09.03.1970г. на МГГП.;

- Значителна част от територията на Природен парк „Русенски Лом” (код в регистъра 3) с цел: опазване на биологичното и ландшафтно разнообразие и културноисторическото наследство. Обявен е със Заповед на МГГП № РД-567 от 26.02.1970 год. Има план за управление, приет с Решение № 539 на МС от 06.06.2005 год.;

- Защитена местност „Вековна церова гора” (код в регистъра 402), обявена е със Заповед на КОПС №РД-17 от 08.01.1981 год. с цел опазване на вековна гора от цер.

- Защитена местност „Стълпище ” (код в регистъра 595), обявена е със Заповед № РД-32 от 19.01.2018 г. на Министъра на околната среда и водите. с цел опазване на находището на вълнестоцветното сграбиче. Защитени зони по ЗБР, разположени в границите на община Иваново са:

- част от територията на ЗЗ „Ломовете” с код BG0000608 (пореден № 1158) за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. Обявена е със Заповед № РД-1024/17.12.2020 г. (ДВ. бр. 18/2021 г.).

- част от територията на ЗЗ „Ломовете” с код BG0002025 (пореден № 1157) за опазване на дивите птици. Обявена със Заповед №РД-562/05.09.2008г. на МОСВ, (ДВ, бр.84/2009), изм. и доп. Със Заповед №РД-382/19.04.2013г. на МОСВ (ДВ, бр.50/2013г.). Защитената зона се припокрива със ЗЗ „Ломовете” BG0000608 за опазване на природните местообитания.;

- част от територията на ЗЗ „Рибарници Мечка” с код BG0002024 (пореден № 1271) за опазване на дивите птици, обявена със заповед № РД-561/05.09.2008 год.

- част от територията на ЗЗ „Батин” с код BG0000232 (пореден № 1028) за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. Обявена е със Заповед № РД-693/25.08.2020 г. (ДВ. бр. 81/2020 г.).

II. ОСЪЩЕСТВЕНИ ДЕЙНОСТИ ПО РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПРОГРАМАТА

1. Изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, включително местните пътища до туристически обекти.

- Поддържане на пътната инфраструктура.

- През изтеклата календарна година е изпълнен проект „Укрепване устоите на каменно-кивгирен мост под ул. “Стефан Караджа“, село Червен.

През 2025 г. са извършвани ремонти на пътната инфраструктура.

- Поддръжка на озеленените площи и декоративната растителност в обектите за обществено ползване.

През декември 2024 г. стартира проект ROBG00146: „EnviroConnect: Съвместни усилия за постигане на зелена устойчивост в Иваново и Пиатра Олт“ по Програма: Interreg VI-A Румъния-България.

Специфична цел „Подобряване на защитата и опазване на природата, биологичното разнообразие и зелената инфраструктура, включително в градските райони и намаляване на всички форми на замърсяване“.

Целта на проекта е „Подобряване на зелената инфраструктура в община Иваново за представяне на зелени решения за намаляване на въздействията от промяната на климата, намаляване на социалното изключване и изолацията“.

През 2025 г. е проведена обществена поръчка с предмет „Подобряване на зелената инфраструктура в селата на територията на община Иваново, по четири обособени позиции:

Позиция 1 „Подобряване на зелената инфраструктура на територията на Южен парк-изграждане на зелена зона Южен парк с. Щръклево;

Позиция 2 „Подобряване на зелената инфраструктура на територията на Екопарк-изграждане на зелена зона Екопарк с. Щръклево;

Позиция 3 „Подобряване на зелената инфраструктура на територията на Мемориален парк-изграждане на зелена зона на Мемориален парк с. Щръклево;

Позиция 4 Подобряване на зелената инфраструктура на територията на парк Пиргово-изграждане на зелена зона с. Пиргово.

Проектът се намира в процес на изпълнение.

Основната цел на проекта е да подобри устойчивостта на околната среда и жизненото качество в два ключови региона — Иваново в България и Пиатра Олт в Румъния, чрез развитие на шест инфраструктурни зони.

Поставя се акцент върху развитието на зелена инфраструктура, като предвижда създаването на нови паркове и зелени площи, които ще допринесат за подобряване на качеството на околната среда. Това включва увеличаване на площите, заети от дървета, намаляване на замърсяването и оптимизиране на водното управление. Чрез тези дейности се цели не само подобряване на екологичните условия, но и създаване на привлекателни и достъпни места за отдих, социални взаимодействия и спорт на открито, което ще повиши благосъстоянието на местните общности.

- Осъществяване на сметосъбиране и сметоизвозване.

През 2025 г. е сключен договор с „Управление на отпадъци“ ЕООД – гр. Русе за събиране и транспортиране на разделно събрани отпадъчни материали от населените места в община Иваново до площадка за тяхното оползотворяване. В обхвата на договора са включени и дейности по предварително третиране на отпадъчните материали, както и транспортиране на неоползотворимата фракция до Регионално депо – Русе.

През отчетния период общината е сключила договор с фирма „Д Консей“ ООД за извършване на предварително третиране на смесени битови отпадъци и отпадъчни материали, генерирани на територията на община Иваново. Дейностите включват сепариране, рециклиране, транспортиране на редуцираното количество отпадъци за депониране, както и оползотворяване и предаване за обезвреждане.

В изпълнение на чл. 19, ал. 3, т. 5 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО) през 2025 година е подписан и договор с „Управление на отпадъци“ ЕООД – гр. Русе за транспортиране на строителни отпадъци, образувани от ремонтната дейност на домакинствата на територията на общината, до площадка за последващо третиране и оползотворяване.

В населените места на община Иваново са разположени 21 броя контейнери за събиране и съхранение на строителни отпадъци.

Сключен договор със фирма „Скалар Еко“ ООД за извършване на дейности по сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци, както и машинно метене и миене на улици, тротоари, площади и други обществени обекти на територията на общината.

2. Организация на информационното обслужване на туристите

За информационното обслужване на туристите функционира туристически информационен център, поддържащ и предоставящ актуална информация за туристическите атракции, инфраструктура и услуги на територията на общината. В центъра се осъществяват и дейности, свързани с организация и популяризиране на културни, фолклорни и други мероприятия със значение за туризма, с разпространение на рекламни материали, както и с наблюдение и анализ на потребителското търсене в туристическата сфера.

3. Изграждане и поддържане на туристически обекти, които са общинска собственост или за които правото за ползване и управление е предоставено на общината.

- Продължаващи целенасочени действия за изграждане на нови туристически обекти и придобиване право на управление и стопанисване на такива.

На община Иваново е предоставен безвъзмездно за управление, за срок от 10 години Археологически резерват „Скални църкви - село Иваново“.

- Поддържане на общинските туристически обекти – паметници.
- Отдаване под наем на предоставените за управление павилиони – държавна собственост, които се намират на територията на АР „Ивановски скални църкви“ и АР „Средновековен град Червен“.
- Поддържане на станция за зареждане на – велосипеди, придобити по проект LENA–договор № DTP 1-189-2.2 по INTERREG „Програма за транснационално сътрудничество „Дунав“ 2014 – 2020“.

4. Проведени мероприятия с местно и национално значение, които допринасят за развитието на туризма.

През 2025 г. се организираха и проведеха предвидени в културния календар на Община Иваново празници и фестивали, както следва:

- „Празник под манастира – децата на Поломието“ - проведен в Старото село Иваново с участието на читалищните самодейци;

- Четвърти фолклорен фестивал „Родолюбие от Поломието – събор на народната шевица“ - проведен в с. Сваленик. Същият има за цел да популяризира българския фолклор, като опазва и съхранява фолклорните традиции и обичаи;

- „В памет на поета“ – 84 г. от рождението на Веселин Тачев – създател и уредник на Музейна сбирка „Светлоструй“ - тематична вечер с възрастни, който се провежда традиционно в с. Щръклево и се радва на голям интерес от страна на авторите на новоиздадени книги.

За провеждане на събитието в Старото село Иваново и с. Сваленик Община Иваново предоставя изграждането на сцена и видео стена.

Подсигурен е и транспорт за всички участници и гости в празниците на Община Иваново.

5. Провеждане на проучвания, анализи и прогнози за развитието на туризма в общината.

- Мониторинг и анализ на туристопотока на територията на общината.
- Завръщане на семейното пътуване-този сегмент показва най-бързо възстановяване във всички региони и е сред най-предпочитаните начини за пътуване.
- Набиране на информация относно бъдещи проекти, свързани с развитието на туризма с цел кандидатстване на общината.

6. Реклама на туристическия продукт на общината, включително участие на туристически борси и изложения.

- Периодична актуализация на информацията относно местата за настаняване и заведенията за хранене на официалния сайт на общината и в портала за отворени данни на Република България.
- Поддържане на профил в социалните мрежи и периодично публикуване на информация за провеждането на културни събития и реклама на туристическите атракции и услуги, предлагани на територията на общината.
- Предоставяне на информация на НПО и други заинтересовани страни, работещи активно за популяризиране на туристическите атракции.

7. Взаимодействие и членство на общината в туристически сдружения и в съответната организация за управление на туристическия район

- Осъществява се непрекъснато взаимодействие със Съюза на хотелиерите и ресторантьорите в Русе, във връзка с категоризацията на туристическите обекти.
- Община Иваново активно партнира за провеждането на информационни срещи, организирани от Областния информационен център – гр. Русе.
- Взаимодействие по дейности касаещи туризма, през 2025 г., е осъществявано с областна администрация – Русе, дирекция ПП „Русенски Лом“, с Регионалния исторически музей – град Русе и др., както и с представители на местата за настаняване на територията на община Иваново.
- Културният календар ежегодно се публикува на официалната уеб страница на общината.

8. Подобряване качеството на услугите, предлагани в общинските туристически обекти

- Периодично публикуване на информация, свързана с туризма в социалните мрежи и на интернет страницата на общината.
- Категоризиране на нови туристически обекти.

III. ИНДИКАТОРИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА

1. Посещения в туристически обекти

1.1. Експозиции на Регионалния исторически музей – гр. Русе

	Посетители 2025 г.										Общо
	ученици(от Русе и др. места)				възрастни			чужденци		служ.	
	предуч. възраст	нач. курс	прогимн. курс	среден курс	студенти	пенсио- нери	индив. посет.	групи	индив.	гости	
Арх. резерват „Ивановски скални църкви“	0	513	690	1481	1990	1822	2737	6952	11217	0	27402
Арх. резерват „Средновековен град Червен“	213	241	334	454	771	1027	2665	1344	989	0	8038

№ по ред		2017г.		2018г.		2019г.		2020г.		2021г.		2022г.	2023г.	2024г.	2025г.
		Общ брой посетители	в т.ч. организирани	Общ брой посетители	Общ. Брой посетители	Общ. Брой посетители	Общ. Брой посетители								
1.	АР „Скални църкви при с. Иваново“	14431	11276	18817	10136	24311	13960	10659	9960	13442	6797	16835	21 498	28420	27402
2.	АР „Средновековен град Червен“	9072	6342	8000	4496	8922	5637	7361	5547	4807	2345	8840	11 120	7732	8038

Източник: Регионален исторически музей – Русе

1.2. Туристически информационен център – с. Иваново

Наблюдава се растеж на потока от туристи към общината през настоящата година и завишение спрямо предходната. Посещаемостта на туристи през 2025 г. към АР “Скални църкви при село Иваново” като един от десетте обекта в България под егидата на ЮНЕСКО“, бележи спад за разлика от посещаемостта на АР “Средновековен град Червен“, където се наблюдава увеличение на посещаемостта на туристи съгласно (диаг.1). Общият брой на посетителите в центъра е 87 туристи от общо 5 страни (диаг.2), включително България. Основната част от тях са българи – 80%.



(диаг.1)

По отношение на посетителите, ползвали услугите на ТИЦ, освен от обичайните за дестинацията български туристи, тенденция към траен интерес се наблюдава от страна на посетители от Великобритания, Германия, Австрия, Италия, Украйна и Румъния.

2. Реализирани нощувки в категоризираните места за настаняване

Туристически обект	Брой реализирани нощувки
	За периода От 01.01.2025г. До 31.12.2025г.
Семеен хотел „Черния Щъркел“ – с. Нисово	0
Къща за гости „Милковата Къща“ – с. Кошов	217
Хотел „Русенски Лом“ – с. Кошов	1404
Къща за гости „Детелина 2“ – с. Иваново	0
Къща за гости „Кладенеца“ – с. Иваново	890
Къща за гости „Авлига“ – с. Божичен	279
Стаи за гости „Съни дейс“ – с. Божичен	29
Хотел „Седем поколения“ – с. Мечка	3929
Къща за гости „Ерида“ – с. Тръстеник	325
Стаи за гости „Недината стая 1“ – с. Червен	57
Къща за гости „Интрига“ – с. Червен	4
Къща за гости „Малави Красен“ - с. Красен	32
Къща за гости „Орехите“ - с. Божичен	60
Комплекс манастира- с.Иваново	780
Туристически център	87
Общо	8 093

3. Приходи от Туризм

Приходите от туристически данък в общината за 2025 г. са в размер на 11 278,33 лв.

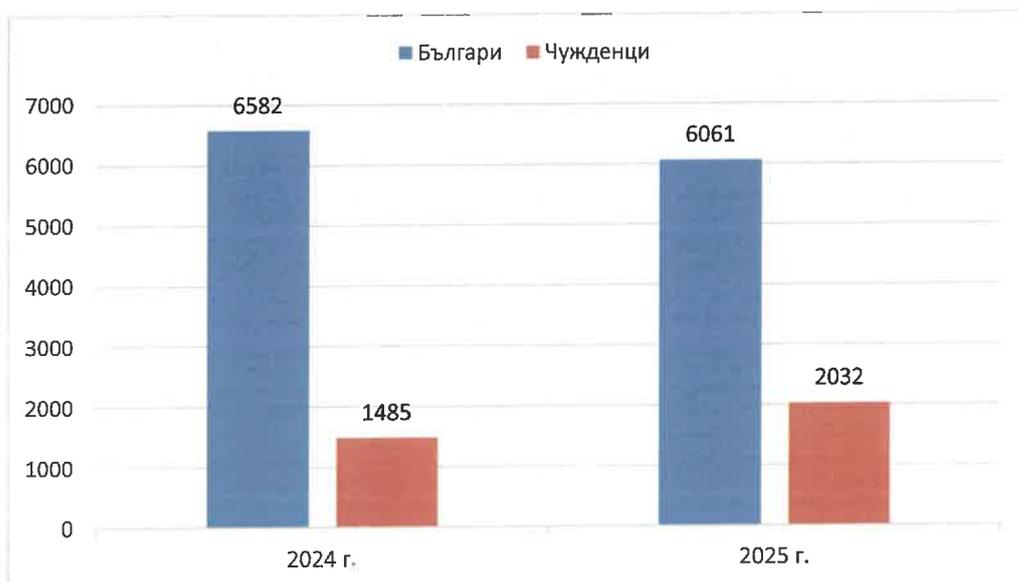
Динамиката на този показател спрямо предходни години показва увеличение на потреблението в туристическия сектор спрямо 2024 и 2025 г.

Динамика по отношение на предходни години:

	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Приходи от туристически данък	5 521 лв.	8 926,33 лв.	13 440,82 лв.	5 181,93 лв.	11 278,33 лв.

IV. ПРОФИЛ НА ПОСЕТИТЕЛИТЕ

Туристопотокът в община Иваново и през 2025 г. се е състоял основно от български потребители. Съотношението българи-чужденци, посетили местата за настаняване, се наблюдава тенденция за намаляване на нивото спрямо предходната година. Общият брой на туристите е увеличен през 2025 г. (диаг.2), като водещ пазар за входящ туризъм си остава Румъния.



(диаг.2)

Наблюдава се увеличение на посетителите пренощували в категоризираните места за настаняване. Интерес към дестинацията са проявили туристи от Великобритания, Германия, Австрия и Белгия. В категорията други попадат посетителите от Австралия, Израел, Русия, Албания, Бразилия, Китай и др. Общият брой на посетителите чужденци е около 2 032 от приблизително 44 страни.

**Посещения на места за настаняване и ТИЦ в
община Иваново за периода от 01.01.2025 г. до 31.12.2025 г.**

Туристически обект	Брой Посещения		
	Българи	Чужденци	Общо
Семеен хотел „Черния Щъркел“ – с. Нисово	0	0	0
Къща за гости „Милковата Къща“ – с. Кошов	198	19	217
Хотел „Русенски Лом“ – с. Кошов	1365	39	1404
Къща за гости „Детелина 2“ – с. Иваново	0	0	0
Къща за гости „Кладенеца-Ц“ – с. Иваново	890	0	890
Къща за гости „Авлига“ – с. Божичен	6	273	279
Стаи за гости „Съни дейс“ – с. Божичен	29	0	29
Хотел „Седем поколения“ – с. Мечка	2373	1556	3929
Къща за гости „Ерида“ – с. Тръстеник	290	35	325
Стаи за гости „Недината стая 1“ – с. Червен	44	13	57
Къща за гости „Интрига“ – с. Червен	4	0	4
Къща за гости „Малави Красен“ - с. Красен	20	12	32
Къща за гости „Орехите“ - с. Божичен	25	35	60
Комплекс манастира- с. Иваново	780	0	780
Туристически център	37	50	87
Всички	6 061	2 032	8 093

Профилът на посетилите община Иваново туристи показва лек растеж през 2025 г., като включва главно хора в активна възраст, попадащи в категорията индивидуални туристи, които пътуват със своите семейства или на малки групи от 2 - 5 души. Търсещите краткотраен отдих са основна част от посетителите. Може да се отчете, че има растеж към по-продължителен престой на туристи в селата Мечка, Нисово, Божичен, Червен, Красен и Иваново.

Разширеното предлагане в някои от местата за настаняване намира своите клиенти, но типичния потребител за общината си остава клиентът със средно-високи доходи, търсец най-добър баланс между цена и качество. Според данните за посещенията в ТИЦ, интересът към дестинацията на преобладаващата част от тях е провокиран главно от АР “Скални църкви при село Иваново” като един от десетте обекта в България под егидата на ЮНЕСКО. През изтеклия сезон АР “Средновековен град Червен“ също печели популярност - от обекта са се интересували 20% от потърсилите информация в ТИЦ туристи.

По-голямата част от туристите през 2025 г. са ползвали основни туристически услуги, макар да има интерес и към допълнителни такива като велосипеди и коли под наем, екскурзовод и др.

V. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

Свободното движение на хора и наличието на обект от Списъка на световното културно и природно наследство на ЮНЕСКО са причина за интереса на множество туристи към забележителностите на територията на община Иваново. Голяма част от тях са чужденци. През последните няколко години общината постигна значителен напредък в

развитието на туризма. Целенасочените действия за надграждане и устойчивост дадоха своя реален ефект. През настоящата година в общината са категоризирани седем нови заведения за хранене, три места за настаняване.

През настоящата година посетителите в общината, а също така и приходите от туризъм в сравнение с предходната година бележат увеличение. Според предоставената ни от Регионален исторически музей – Русе статистика, през 2025 г. АР „Скални църкви при с. Иваново“ са посетени от 27 402 души. Спрямо 2024 г., когато техният брой е бил 28420, с реализиран 1,03% спад, на посещаемостта.

Постигането на устойчивост на туристическия сектор и утвърждаването на община Иваново като разпознаваема туристическа дестинация със запазени природна среда и културно наследство ще продължат да са приоритет за нейното интегрирано развитие. Набелязаните цели и мерките за тяхното постигане в Програмата за развитие на туризма за 2026 г. са съобразени и с визията за развитие на сектора за периода 2020-2030 г., заложена и в Областната стратегия развитие на туризма в област Русе за същия период. Те са ясно дефинирани и реалистични и се изпълняват в рамките на общинския бюджет.

Въз основа на наблюдаваните показатели, може да се отчете, че програмата отговаря на изискването за икономичност, а планираните мерки са в рамките на компетентност на администрацията. Наличните човешки и технически ресурси също се използват ефективно. Мониторингът се осъществява на базата на постъпващата информация от ОЕККТО, данни от Данъчната служба в общината, от Регионален исторически музей – Русе, данни от ЕСТИ, статистика и доклади.